

[Aksel Larsen.]

bestemt antal kvadratkilometer land anerkendt, vi har foreslået anerkendt republikken Biafras regering.

Udenrigsministeren (*Poul Hartling*): Da ordføreren for forslagsstillerne jo ikke rigtig var i stand til at takke de forskellige ordførere, med enkelte undtagelser, kan det være, jeg hellere må gøre det og takke for de gode bemærkninger, der kom fra mange sider, og som jeg ganske kan tilslutte mig.

Jeg vil specielt gerne acceptere det ærede medlem hr. Per Hækkerups bemærkninger; jeg vil nok lægge betoningen lidt stærkere på det, han sagde om vurderingen af tidspunktet, om at vurdere det nøje. Det gælder hele vejen igennem, det gælder ikke mindst i spørgsmålet om Østtyskland, at man altså hverken dér eller andre steder ved overilede beslutninger skal gøre den udvikling, som vi ønsker, vanskeligere eller snarere komme til at hæmme den. Et indenrigspolitisk dansk kapløb har jo ingen interesse i den forbindelse.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om Biafra. Når den ærede ordfører for forslagsstillerne sagde om det ærede medlem hr. Sigsgaards fremstilling, at den var rystende forkert og kynisk, skal jeg afstå fra at vurdere de forskellige indlæg, men rystende forkert var nu hverken hr. Sigsgaards eller hr. Skovmands fremstillinger; de havde måske i virkeligheden mere med kendsgerningerne at gøre end det, man hørte fra anden side. Den fremstilling, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen kom med, kunne i hvert fald hverken kaldes besindig eller korrekt.

Om Biafra i øvrigt dette: når det ærede medlem hr. Per Hækkerup vil pålægge regeringen konstant at overveje situationen og gribe chancen, når den er der, for igennem FN eller på anden måde at få standset de frygtelige begivenheder, som udspiller sig dernede, så vil jeg først ganske klart sige, at det vil vi gøre, og det har vi gjort; så meget vi nu kan fra vor stilling her, har vi gjort det, og det gælder alle de nordiske landes regeringer, at vi i tæt samarbejde har prøvet af følge dette så nær som muligt, så nær, at man godt kan sige, at denne konflikt ude omkring i verden også i høj grad betragtes som noget, de skandinaviske

lande, de nordiske lande, har taget sig af og har gjort noget ved. Det gælder i høj grad den humanitære hjælp, som er øvet og ydet, og som jeg tror er stærkere og større end over for noget andet katastrofeområde nogen sinde. Jeg tror, hverken den danske stat eller den danske befolkning har ydet så stor en hjælp i noget andet tilfælde rent pengemæssigt i kroner og øre. Vi følger det så nøje, vi kan, og hvis det er muligt at få våbenleverancerne standset og muligt at få en politisk løsning, er det klart, at så vil vi få opfyldt et stort ønske. Jeg har klart givet udtryk for vor interesse for denne konflikt og vor mening om den i FN's generalforsamling. Derimod har det været lige så tydeligt, at et initiativ gennem sikkerhedsrådet eller i øvrigt et FN-igangsat initiativ har der ikke været mulighed for. Med hensyn til våbenleverancerne har jeg klart tilkendegivet vort standpunkt over for de pågældende stater direkte.

Det er rigtigt, at der nok er en udvikling i gang, som kunne tyde på, at vi kom nærmere en forhandlingssituation — og noget bedre kunne man jo ikke tænke sig — men jeg er bange for, at vi kan forplumre eller forpurre den ved velmente, men uovervejede handlinger, som nogle opfordrer til. Det er rigtigt, at jeg har ført sonderinger eller samtaler; jeg har gjort det for mindre end en måned siden med afrikanske stater, som har anerkendt Biafra, med andre afrikanske stater, med en række interesserede også uden for Afrika, med generalsekretær U Thant selv, og fra ingen af disse sider har man kunnet tilråde at forsøge nogen anerkendelse eller noget FN-sikkerhedsrådsinitiativ eller noget lignende. De nordiske lande er enige om den holdning. Det har noget at gøre med, at en vurdering enstemmigt fra alle sider fører til, at man ville forhindre det, man gerne vil fremme, hvis man prøver at gå ad den vej, som her foreslås. Jeg er naturligvis meget villig til at uddybe dette med nøjere enkeltheder i et udvalg.

Jeg vil bare slutte af med at sige, at mange af de betragtninger om anerkendelse af stater, som er blevet fremsat, deler jeg ganske. Når man siger, at det rigtige princip må være, at den fornødne magt og autoritet, der udrøves af det pågældende styre, og når man siger, at det i og for sig må være rigtigt, at man har diplomatisk forbindelse